

maa jeg sige, at jeg hører til dem, der i Bankkommissionen holdt paa, at man burde stille Bankerne lige og give dem Stempelbegunstigelse. Det var ud fra den Betragtning, at naar en stor Del Banker i saa lang en Tid havde nydt en saadan Begunstigelse, var det en Uretfærdighed og et Skridt, som efter min Mening vilde faa ret vidtrækkende Følger, om man nu berøvede dem denne Begunstigelse.

Jeg skal i øvrigt minde om, at det ved Lov af 13. April 1910 blev bestemt at nedsætte en Kommission med den Opgave at udarbejde Forslag til Lov om Sparekasser og Banker, og at denne Kommission den 1. Juni 1912 afgav Betænkning. Det var sikkert nok de sørgelige Forhold indenfor Bankverdenen i 1908, der foranledigede Nedsættelsen af denne Kommission. I Kommissionen, hvori jeg som nævnt havde den Ære at sidde, har jeg sammen med den sidste ærede Taler stillet forskellige Forslag om at skærpe Kravene til baade Sparekasser og Banker, saaledes at disse i højere Grad end hidtil blev inddraget under Statens Kontrol. Det er selvfølgelig fuldstændig rigtigt, at man ikke ved nogen som helst Art af Lovbestemmelser kan garantere en Banks Soliditet, og det er fremhævet i Landstinget, at man ved denne Lovgivning maaske bibringer Publikum en fejltagtig Forestilling om, at nu er alting godt. Nu er der Statskontrol med Bankerne, nu vil der ikke oftere finde Katastrofer Sted — og derved paa en Maade giver Publikum en Sovepude. Men paa den anden Side maa Publikum dog være paa det rene med, at denne Lov selvfølgelig ikke garanterer mod Besvigelser af Bankerne eller mod Bankkatastrofer.

Det af Kommissionen udarbejdede Lovforslag blev meget velvilligt modtaget af Landstinget, men ikke des mindre næsten fuldstændig omredigeret, ligesom der blev foretaget en Del væsentlige Ændringer deri. Lovforslaget naaede som bekendt ikke til endelig Behandling her i Tinget i Fjor. Nu har den højtærede Minister fremsat et nyt Lovforslag om dette Emne i Landstinget og har foretaget sine Ændringer i det af dette Ting i Fjor vedtagne Forslag. Landstinget har stillet ikke mindre end 19 Ændringsforslag til Lovforslaget, saa det er efterhaanden blevet ret vanskeligt at finde ud af disse Forslag, og jeg kan til Dels give den ærede Ordfører for Venstre Ret i, at Lovforslaget efterhaanden har fjernet sig en Del fra Kommissionsforslaget. Jeg har baade i Kommissionen og her i Tinget, da jeg sidst

havde den Ære at udtale mig om dette Emne, fremhævet, at efter min Mening burde man træffe saa strenge Bestemmelser som muligt angaaende Sparekasser. Man burde sige til Folk: Sparekasserne er Steder, hvor eders indsatte Midler vil være absolut sikre i enhver Henseende. Det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen) har jo antydnet, — jeg kan ikke huske, om han har stillet positivt Forslag derom —, at Staten efter hans Mening skulde overtage Sparekassevæsenet. Selv om man ikke vil gaa saa vidt, kan man, hvad Sparekasserne angaar, sige, at Hovedhensynet er Sikkerheden for de indskudte Midler. Overfor Bankerne maa man ikke træffe saa strenge Bestemmelser; man maa huske paa, at Bankerne er Aktieselskaber, som driver en Slags Handelsvirksomhed, og man maa erindre, at det ikke gaar an at binde dem med saa snærende Baand, at der sker Indskrænkning i deres frie Virksomhed; dette vilde være til Skade for hele vort økonomiske Liv, idet Bankerne i andre Lande ikke er saaledes stillede.

Naar vi skal have en Banklov, betragter jeg det som sagt som lige saa nødvendigt, eller maaske endnu nødvendigere, at vi faar en Aktielov; thi saa længe vi savner en saadan, er der i Virkeligheden ingen Garanti med Hensyn til Bankerne, selv om de opfylder alle de Fordringer, som stilles i dette Lovforslag. Da jeg for en Del Aar siden som ung Læge praktiserede i Saksøbing, var der paa juridiske Kontorer der i Byen to unge Mennesker, som tilsyneladende ikke udmærkede sig ved fremragende Evner i nogen Retning; de var af meget jævn Familie og besad ikke særlige Kundskaber i nogen som helst Henseende. Disse unge Mennesker besluttede en Dag, at de vilde rejse til København og være Bankdirektører, og deres Plan lykkedes ogsaa i forbavsende kort Tid. De blev Direktører for hver sin Bank, den ene for Centralbanken, den anden for Detailhandlerbanken, og i Løbet af faa Aar endevendte de det københavnske Pengevæsen. Det har altid været mig en Gaade, hvordan noget saadant kunde foregaa, thi jeg har troet, at de Mænd, der stod i Spidsen for vort Bankvæsen, var nogle af de klogeste og dygtigste Folk i vort Land. Naar man nu ser tilbage paa, hvad der den Gang voldte Misøren i Bankerne, særlig i en saadan Bank som Detailhandlerbanken, ser man, at der var mange forskellige Aarsager dertil. Direktøren vilde have, at Banken i Hast skulde blive en stor Bank, derfor indlod han sig paa alle mulige tvivl-